

מִן הַבְּהֵמָה כָּלָל. מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן פָּרֵט,
לְבִתָּר אֵלֶיךָ דְּבִשְׂרִיךָ לְמִיכָל, וְדִלָּא כְּשִׂרְיָן
לְמִיכָל אֲסִיר לְקִרְבָּא. וְלֹאֲתֵר אֲחֵרָא אֲסִתְּלִיקוּ
אֵינְוִן דְּכִשְׂרָן וְאֵינְוִן דְּלֹא כְּשִׂרָן.

אם עולה קרבנו, (ויקרא א) רבי חייא פתח, (ישעיה נה) פי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. פי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבתי כתיב חסר בלא ו', תא חזי, מחשבה דקודשא בריך הוא, היא עלאה ורישא דכלא, ומההיא מחשבה אתפשטו ארחין ושבילין, לאשתפחא שמא קדישא, ולא תקנא ליה בתקונוי כדקא יאות. ומההיא מחשבה אתנגיד ונפיק שקיו דגנתא דעדן, לאשקאה כלא. ומההיא מחשבה, קיימין עלאין ותתאין. ומההיא מחשבה, משתכח תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבה דבר נש, היא רישא דכלא, ומההיא מחשבה, אתפשטו ארחין ושבילין, לאסטאה אורחוי, בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. ומההיא מחשבה, אתנגיד ונפיק זוהמא דיצר הרע, לאבאשא ליה ולכלא. ומההיא מחשבה, אשתכחו עבירות חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל דא, פי (דף ר"ע א) לא מחשבתי מחשבותיכם. ובגין כך, רישא דכלא כתיב, אם עולה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומאן איהו. פר בן בקר איהו, דאיהו דכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופירש זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, דהא דכר אשתמודע לעילא, ונוקבא אשתמודעא לתתא. וכן מן הצאן מן הכבשים ומן העזים. מאן דאתי לעולה, פלהו דכר, ולא נוקבא, בגין דעולה עולה על הלב, על הלב

מִן הַבְּהֵמָה - כָּלָל. מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן פָּרֵט. אַחַר כֵּן אֵלוּ שְׂפָשְׂרִים לְאָכֵל, וְשֵׁלָא כְּשָׂרִים לְאָכִילָה אֲסוּר לְהַקְרִיב. וּלְמַקּוּם אַחַר הַסְּתַלְקוּ אוֹתָם שְׂפָשְׂרִים וְאוֹתָם שֵׁלָא כְּשָׂרִים.

אם עלה קרבנו. רבי חייא פתח, (ישעיה נה) פי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. פי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבתי כתיב חסר בלא ו'. בא ראה, מחשבת הקדוש ברוך הוא היא עליונה וראש של הכל, ומאותה מחשבה התפשטו דרכים ושבילים להמצא השם הקדוש ולתקנו בתקוניו פראוי. ומאותה מחשבה נשפעת ויוצאת השקצת גן העדן להשקות את הכל. ומאותה מחשבה קיימים עליונים ותחתונים. ומאותה מחשבה נמצאת תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבת האדם היא הראש של הכל, ומאותה מחשבה מתפשטים דרכים ושבילים להסיט את דרכיו בעולם הזה ובעולם הבא. ומאותה מחשבה שופעת ויוצאת זהמת היצר הרע להרע לו ולכל. ומאותה מחשבה נמצאות עבירות, חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל זה, פי לא מחשבתי מחשבותיכם.

ומשום כך בראש הכל כתיב, אם עלה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומי הוא? הוא פר בן בקר, שהוא זכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופרש - זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, שהרי זכר נודע למעלה ונקבה נודעת למטה. וכן מן הצאן ומן הכבשים ומן העזים.

מי שבאים לעולה - כלם זכר,